

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
Behandelaar: F. van Leeuwe
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 4391
Barneveld, 3 november 2025
Portefeuillehouder: B. Wijnne

Onderwerp: aangepaste beleidsregels Kinderopvang en luchtkwaliteit

Gevraagde beslissing:

1. Beleidsregels Kinderopvang en luchtkwaliteit vast te stellen.
2. In te stemmen met het raadsmemo beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit en deze naar de raad te zenden.

1. Inleiding

In december 2024 is de evaluatie van het beleid Kinderopvang en luchtkwaliteit in de gemeenteraad behandeld. Het beleid is ingetrokken en gedeeltelijk opnieuw vastgesteld. Ook is een amendement aangenomen. Het nieuwe beleid is op 28 januari 2025 in beleidsregels vastgelegd. Het beleid staat nu verspreid in verschillende documenten en wordt deels ook bepaald door gangbaar ruimtelijke orderingsbeleid en regelgeving. Dit wekt verwarring bij mensen die niet dagelijks met ruimtelijke ordening te maken hebben (collega's van kinderopvang, gastouders). Om die reden zijn de bestaande beleidsregels aangepast en uitgebreid waardoor het hele beleid over kinderopvang en luchtkwaliteit nu in één document (de 'beleidsregels') is opgenomen. Deze omzetting is vrijwel beleidsneutraal. Voor intern gebruik is een memo overzicht toetsingsmogelijkheden opgesteld (zie bijlage).

2. Beoogd effect

Duidelijke beleidsregels over kinderopvang en luchtkwaliteit, die ook begrijpelijk zijn voor mensen die minder met deze materie bekend zijn (bijvoorbeeld ouders die een gastouderopvang willen starten).

3. Argumenten

1.1 Het college geeft betere invulling aan het besluit van de raad het beleid in beleidsregels uit te werken
Met de voorgestelde beleidsregels is er een volledig stuk met toelichting over kinderopvang en luchtkwaliteit.

1.2 Met het raadsmemo wordt de raad geïnformeerd over hoe in de beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit, invulling is gegeven aan het raadsbesluit van december 2024

4. Kanttekeningen

1. Het onderdeel 'handhaven beleid bebouwde kom' in het raadsvoorstel, is in het raadsbesluit van 11 december 2024 gehandhaafd. Hierdoor worden voor niet-gastouderopvang binnen de bebouwde kom strengere regels gesteld dan voor buiten de bebouwde kom. Ook zijn er strengere regels dan voor gastouderopvang binnen de bebouwde kom. Hiervoor is geen goede reden. Dit onderscheid is, in afwijking van het raadsbesluit, nu in de beleidsregels geschrapt. Ook voor niet-gastouderopvang binnen de bebouwde kom wordt nu getoetst aan de wettelijke grenswaarden.
2. In de gemeenteraadsvergadering van december was er een amendement om alleen te toetsen aan de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit. Hierbij zijn endotoxinen niet betrokken. Endotoxinen zijn sterk gecorreleerd met fijnstof. Met het verruimen van de fijnstofnormen van de GGD-adviezen naar de wettelijke grenswaarden is ook de blootstelling aan endotoxinen verruimd. In specifieke situaties is dat mogelijk tot boven de advieswaarde van de Gezondheidsraad. Voor

endotoxinen bestaan geen wettelijke grenswaarden. Deze verruiming van de blootstelling aan endotoxinen ligt in lijn met de opvatting van de raad dat kinderopvang ten aanzien van luchtkwaliteit geen maximale bescherming, maar aanvaardbare bescherming moet hebben.

5. Financiën

Niet van toepassing

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Niet van toepassing. Inhoudelijk zijn er vrijwel geen veranderingen doorgevoerd.

b) Communicatie

De gemeente informeert de gastouderbureaus die in onze gemeente actief zijn, met een email over de aangepaste beleidsregels. Bij het vaststellen van de beleidsregels in januari dit jaar zijn de gastouderbureaus ook per email op de hoogte gebracht.

7. Vervolgstep

De gemeente publiceert de beleidsregels op *lokale lokaleregeling.overheid.nl* en in het Gemeentebblad.

8. Bijlagen

- Beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit gemeente Barneveld
- Intern memo overzicht toetsingsmogelijkheden
- Raadsmemo beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit

gemeente
Barneveld

Raadsmemo beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit

Datum: 12 november 2025

Onderwerp: Kinderopvang en luchtkwaliteit

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder B. Wijnne

Mail behandelaar f.vanleeuwe@barneveld.nl Telefoonnummer 06 29986739

Samenvatting

In de raad van december 2024 is nieuw beleid over kinderopvang en luchtkwaliteit vastgesteld. In lijn met het besluit van uw raad is het nieuwe beleid uitgewerkt in beleidsregels.

Doel

Met dit memo wordt de raad geïnformeerd over hoe in de beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit, invulling is gegeven aan het raadsbesluit van december 2024.

Inhoud memo

Raadsbesluit

Op 11 december 2024 heeft de raad het nieuwe beleid kinderopvang en luchtkwaliteit vastgesteld. In de vergadering zijn drie amendementen ingediend waarvan er één is aangenomen: amendement 24-122 'Kinderopvang in het buitengebied'. De raad heeft besloten:

1. Beleid kinderopvang en luchtkwaliteit kinderopvang gemeente Barneveld (2022) in te trekken.
2. Het beleid kinderopvang en luchtkwaliteit voor wat betreft de bebouwde kom opnieuw vast te stellen.
3. De mogelijkheid bij maatschappelijk ongewenste situaties af te wijken van GGD adviezen te handhaven. De beleidsregels worden aangevuld met een definitie van 'maatschappelijk ongewenste situatie' en met toetsbare criteria.
4. Bij kinderopvang buiten de bebouwde kom niet aan geurhinder te toetsen. Bij negatieve GGD-advisering met betrekking tot

fijnstof, waar wel aan de wettelijke normen voor fijnstof wordt voldaan en welke locaties verder dan 500m van een geitenhouderij af zijn gelegen, de kinderopvang toe te staan. Daarbij voorwaardelijk in de beleidsregels op te laten nemen dat ouders van de op te vangen kinderen middels gestandaardiseerde communicatie geïnformeerd worden over de door de GGD geadresseerde risico's.

5. In te stemmen met de uitwerking van bovengenoemde richting in beleidsregels kinderopvang en luchtkwaliteit die door het college vastgesteld dienen te worden waarbij rekening gehouden wordt met de beslispunten 3 en 4.

Nieuwe beleidsregels

Voor het nieuwe beleid zijn op 21 januari 2025 beleidsregels vastgesteld. Deze beleidsregels zijn in samenspraak met gastouderorganisaties, de omgevingsdienst en de GGD opgesteld. Omdat bij kinderopvang wordt getoetst aan zowel de Wet kinderopvang als de Omgevingswet en omdat het beleid verspreid in verschillende documenten terecht is gekomen, was er onduidelijkheid hoe dit beleid precies toe te passen. Daarom zijn nieuwe beleidsregels opgesteld met vrijwel dezelfde inhoud maar met een uitgebreidere toelichting.

Vertaling beslispunten raadsbesluit naar regels

- Beslispunt 2: met het opnieuw vaststellen van het beleid voor de bebouwde kom, blijven voor niet-gastouderopvang binnen de bebouwde kom, conform het oude beleid, strengere regels gelden dan voor gastouderopvang binnen de bebouwde kom. Ook gelden dan voor niet-gastouderopvang binnen de bebouwde kom strengere regels dan voor buiten de bebouwde kom. Voor dit onderscheid is geen goede reden. Ook is dit niet in lijn met het besluit van de raad buiten de bebouwde kom alleen aan wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit te toetsen. Dit onderscheid is nu, in afwijking van het raadsbesluit, in de beleidsregels geschrapt. Ook voor niet-gastouderopvang binnen de bebouwde kom wordt nu getoetst aan de wettelijke grenswaarden.
- Beslispunt 3: met dit beleid, het toetsen aan wettelijke grenswaarden, is er voldoende onderbouwing om af te wijken van GGD adviezen met betrekking tot luchtkwaliteit. Het is daarom niet langer noodzakelijk om onze afweging te verantwoorden op basis van het argument dat er maatschappelijk ongewenste situaties ontstaan. We maken daarom ook geen gebruik meer van deze term. Definiëring hiervan is dan ook niet van langer nodig.
- Beslispunt 4: De informatieplicht aan de ouders van de op te vangen kinderen over een negatief GGD advies, voor locaties buiten de bebouwde kom wordt, in aanvulling op het amendement op beslispunt 4, uitgebreid met locaties binnen de bebouwde kom. Hiermee komt eenheid in het beleid.
- Beslispunt 4: Het besluit bij agrarische kinderopvang niet te toetsen aan geurhinder uit te breiden naar kinderopvang in het algemeen, is juridisch niet haalbaar. Bij agrarische kinderopvang is sprake van een nevenactiviteit en zijn werknemers niet beschermd tegen hinder van het eigen bedrijf. Bij kinderopvang die geen deel uitmaakt van een in de nabijheid gelegen agrarisch bedrijf, moet de gemeente in het kader van een evenwichtige toedeling van functies

altijd toetsen aan geurhinder. Het niet toetsen aan geurhinder wordt in de beleidsregels daarom beperkt tot de geur van het bedrijf waaraan de opvang functioneel verbonden is.

Endotoxinen

Bij het raadsbesluit om niet te toetsen aan de GGD afstanden maar aan wettelijke grenswaarden, zijn endotoxinen niet betrokken. Endotoxinen zijn sterk gecorreleerd met fijnstof. Met het verruimen van de fijnstofnormen van de GGD-adviezen naar de wettelijke grenswaarden is ook de blootstelling aan endotoxinen verruimd. In specifieke situaties is dat mogelijk tot boven de advieswaarde van de Gezondheidsraad. Voor endotoxinen bestaan geen wettelijke grenswaarden. Deze verruiming van de blootstelling aan endotoxinen ligt in lijn met het raadsbesluit dat kinderopvang ten aanzien van luchtkwaliteit geen maximale bescherming, maar aanvaardbare bescherming moet hebben.

Vervolg

Niet van toepassing.